

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Освітня програма	40258 Середня освіта (Мова і література (польська), українська мова і література)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

03.12.2021 р.

Справа № 1585/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Освіта" у складі:

Островська Катерина Олексіївна – головуєчий,

Андрощук Ігор Петрович,

Гавриленко Тетяна Леонідівна,

Демченко Олена Петрівна,

Коваленко Наталія Володимирівна,

Коренева Інна Миколаївна,

Носаченко Володимир Миколайович,

Огнистий Андрій Володимирович,

Попович Анжеліка Станіславівна,

Рябовол Лілія Тарасівна,

за участі запрошених осіб:

Іванишин Мирослава Володимирівна – гарант ОП,

Похилюк Олена Миколаївна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	40258
Назва ОП	Середня освіта (Мова і література (польська), українська мова і література)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.028 Польська мова і література
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Рекомендуємо увідповіднити формулювання освітньої кваліфікації в ОПП («магістр середньої освіти») зі ст.7 п.3 Закону України «Про вищу освіту» та наказом МОН України №584 «Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» від 30.04.2020 р., зазначивши конкретну назву спеціальності й предметну спеціалізацію. В основному фокусі ОПП визначено: «Загальна освіта в галузі 01 «Освіта/Педагогіка» за предметними спеціальностями: 014.02 «Середня освіта (Мова і література (польська))»; 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)» спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)». У назві ОПП вказано спеціальність - 014 Середня освіта (Мова і література (польська)), однак відповідно до кваліфікації, що присвоюється, рекомендуємо додати в ОПП і навчальному плані цифровий код - 014.02 «Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови)» (наказ МОН України №1201 від 17.09.2019 р.) і зазначити спеціалізацію 014.028 – польська мова та 014.01 Середня освіта (Українська мова і література). Наявні розбіжності у визначенні професійної кваліфікації в ОПП (вчитель польської мови і літератури, української мови і літератури та зарубіжної літератури) і в навчальному плані (вчитель польської мови, української мови і літератури та зарубіжної літератури). У меті ОПП (с. 4) варто зробити вказівку на конкретний фах, з якого готуватимуться здобувачі. Визначення інтегральної компетентності надто узагальнювальне й не містить вказівки на конкретну спеціальність й спеціалізацію. Перелік посад, поданих у розділі ОПП «Придатність до працевлаштування», рекомендуємо увідповіднити з наявними в ОПП обов'язковими ОК. Використання в ФК терміносполуки «заклади освіти» немає конкретики й не узгоджується із Законом України «Про освіту». Варто привести у відповідність із сучасними нормативними документами термінологію, що використовується в ОПП (загальноосвітні заклади, загальноосвітня школа, навчально-освітній процес та ін.).

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Рекомендуємо ЗВО розглянути питання про доцільність введення до робочої групи з укладання ОПП представників стейкхолдерів та до зовнішнього рецензування залучити викладачів з науковим ступенем за спеціальністю «теорія і методика навчання» і представників роботодавців.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Формулювання в ОПП компетентностей і ПРН узагальнювальні, без конкретного урахування спеціальності Середня освіта (Мова і література (польська) та Середня освіта (Українська мова і література)).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень E

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень B

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

В ОПП дотримано принципів логічності й послідовності в опануванні ОК і проходження здобувачами виробничої (педагогічної) практики в 3 семестрі. В ОПП до ОК загальної підготовки (гуманітарний складник) уналежнено «Іноземну мову за професійним спрямуванням» (3 кред.). Зміст ОПП чітко визначений (предметна підготовка, педагогічна й методична), а ОК, які є складниками ОПП, дозволяють досягти цілей і ПРН, відповідаючи ЗК і ФК. З огляду на те, що здобувачі виконують кваліфікаційну роботу і в ОПП наявний ПРН 4 («... здатність проектувати та здійснювати емпіричні й експериментальні дослідження; уміння проявляти творчі та інноваційні здібності під час наукового дослідження») рекомендуємо розглянути питання про введення дисципліни, пов'язаної з методикою наукових досліджень.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОПП в основному відповідає предметній області спеціальності 014 Середня освіта. Предметна підготовка (16 кред.) з української мови передбачає викладання ОК «Загальне мовознавство» (4 кред.), з української літератури – «Теорія літератури» (4 кред.), польської мови – «Актуальні питання історії польської мови» (4 кред.), польської літератури – «Сучасний літературний процес польської літератури» (4 кред.). Отож зважаючи на кваліфікацію, що присвоюється здобувачам, ЗВО дотримався принципу паритетності. Водночас підтримуємо ЕГ щодо потреби введення до ОПП теоретичної навчальної дисципліни із зарубіжної літератури або рекомендуємо ЗВО обмежитися з вибором професійної кваліфікації, зорієнтувавшись на наявну можливість виділення кредитів для обов'язкових навчальних дисциплін. На методичну підготовку виділено 12 кред., зокрема ОК «Методика викладання української мови і літератури у закладах середньої освіти III ступеня» (4 кред.), «Методика викладання зарубіжної літератури у закладах середньої освіти III ступеня» (4 кред.), «Методика викладання польської мови у закладах середньої освіти III ступеня» (4 кред.). Отже, розподіл кредитів на методичну підготовку за предметними спеціальностями є врівноваженим. Підтримуємо ЕГ щодо сумнівності зарахування ОК 13 «Методика викладання зарубіжної літератури у закладах середньої освіти III ступеня» до блоку 1.2. «Обов'язкові компоненти предметної спеціальності «Середня освіта (Українська мова і література)». Силабус ОК «Методика викладання української мови і літератури у закладах середньої освіти III ступеня» містить теми лише з методики навчання української літератури (програма, тематика практичних занять, питання до екзамену). У питаннях до екзамену наявні питання, що стосуються основної школи (пит. 18, 24, 32). Силабус ОК «Методика викладання польської мови у закладах середньої освіти III ступеня» пропонує лише 17 питань до іспиту. Педагогічна підготовка здійснюється через читання ОК «Менеджмент освіти» (3 кред.) і «Філософія освіти» (3 кред.). У робочій програмі ОК «Менеджмент освіти» наявні завдання самостійної роботи, які стосуються ЗВО: «Фінансовий менеджмент як фактор фінансової стійкості та сталого розвитку закладів вищої освіти», «Рейтингове оцінювання закладів вищої освіти», «Формування конкурентоспроможних послуг у системі вищої освіти» (<https://cutt.ly/ARXp9xG>, с. 7). Рекомендуємо ЗВО спрямувати ОК педагогічної підготовки на вивчення особливостей організації освітнього процесу в старшій школі / закладах середньої освіти III ступеня / закладах профільної середньої освіти, принципи Нової української школи тощо.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Вибіркові ОК в ОПП становлять 26 кред. і зреалізовані через модель вибірковості з блоків предметної спеціальності Середня освіта (Мова і література (польська)) – по 1 ОК із 4 блоків, у яких запропоновано по 2 дисципліни; із блоку

предметної спеціальності Середня освіта (Українська мова і література) – по 1 ОК із 2 блоків та вільний вибір з блоку психолого-педагогічної підготовки – 1 ОК (конкретних пропозицій у цьому блоці немає). В ОПП не передбачено можливостей вибору ОК з інших рівнів вищої освіти та інших ОП. Погоджуємося з ЕГ, що «блокова система вибіркових ОК з двома ВК дещо обмежує вільний вибір здобувачів вищої освіти» та рекомендуємо ЗВО розглянути питання про інші сучасні моделі забезпечення вибірковості (наприклад, передбачити лише наявність кредитів для вибіркових дисциплін). На онлайн-зустрічах здобувачі вищої освіти підтвердили наявність можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії. На сайті філологічного факультету оприлюднено робочі програми ВК (<https://cutt.ly/4RXPoHD>) і каталог вибіркових дисциплін ЗВО (<https://cutt.ly/gRXPEWv>).

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

В ОПП на практичну підготовку відведено 12 кред. Здобувачі проходять виробничу (педагогічну) практику в 3 семестрі після вивчення необхідних дисциплін-пререквізитів. У графіку освітнього процесу на практику виділено 8 тижнів. На виконання кваліфікаційної роботи відведено 12 кред., її захист – 1,5 кред. Отож сукупний обсяг кредитів на практику й кваліфікаційну роботу становить 25,5 кред. Зміст практики узгоджується з предметною областю спеціальності 014 Середня освіта. Базами проходження практики є «загальноосвітні школи I - III ступенів, ліцеї, професійно-технічні училища». Водночас у програмі практики варто чітко зазначити функцію вчителів яких предметів виконуватимуть здобувачі та обсяг звітної документації.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Рекомендуємо ЗВО врахувати під час оновлення ОПП (формулювання компетентностей і ПРН та ін.) вимоги професійного стандарту (наказ Міністерства економіки України №2736 від 23.12.2020 р.), зокрема щодо наявності спеціальних ОК із формування інформаційно-цифрової, психологічної та ін. компетентностей.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

3 ОК 12 «Методика викладання української мови і літератури у закладах середньої освіти III ступеня», ОК 13 «Методика викладання зарубіжної літератури у закладах середньої освіти III ступеня», ОК 11 «Методика викладання польської мови у закладах середньої освіти III ступеня» пропонується такий розподіл аудиторного навантаження: 30 год. лекцій та 14 год. практичних (семінарських) занять. Зважаючи на те, що ОК є практично зорієнтованими, вважаємо доцільним порекомендувати перерозподілити години й збільшити кількість практичних (семінарських) занять.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

У відомостях про СО зазначено: «Конкурсний бал складається із суми балів: фахового випробування, вступного іспиту з іноземної мови та середнього балу документа про здобутий освітній рівень, на основі якого здійснюється вступ». Однак під час вступу на здобуття освітнього ступеня «магістр» у процесі визначення конкурсного балу відповідно до «Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2021 році» (наказ МОН України №1274 від 15.10.2020 р., с. 37) можливим є врахування додаткових балів за інші показники. У висновку ЕГ стверджується про врахування ЗВО додаткових показників під час вступу на магістерський рівень. Водночас у «Правилах прийому на навчання для

здобуття вищої освіти у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка 2021 році» (<https://cutt.ly/oRXgqkT>, с. 28) не передбачено нарахування вступникам додаткових балів, зокрема за диплом призера всеукраїнських фахових олімпіад і конкурсів студентських наукових робіт, опубліковані наукові статті за обраною спеціальністю тощо. Підтримуємо ЕГ щодо потреби доопрацювання ЗВО програм вступних випробувань.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО наявне «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» (<https://dspu.edu.ua/polozhennya/>), що регулює правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема у процесі академічної мобільності. Водночас за ОПП прикладів зарахування таких результатів немає. На офіційному сайті означене положення розміщене без затверджувальних реквізитів (дати, номера протоколу вченої ради, підпису ректора).

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На офіційному сайті розміщено «Положення про порядок визнання у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (<https://cutt.ly/dRXyubZ>, протокол вченої ради №12 від 30.09.2021 р., наказ ректора №320 від 30.09.2021 р.). Положення не містить підпису ректора, відтак рекомендуємо оприлюднювати локальні документи ЗВО з усіма необхідними реквізитами (зокрема, подавати скан-копію титульної сторінки з підписом ректора та ін. необхідними реквізитами). Прикладів зарахування результатів неформальної освіти здобуття здобувачами й науково-педагогічними викладачами ЕГ не виявила.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У ЗВО наявне «Положення про робочу програму навчальної дисципліни (наказ ректора №398 від 16.10.2020 р., <https://cutt.ly/CRXudzg>), у якому містяться рекомендації до укладання силабусів ОК. У п. 1.8 та 1.9 наявні відомості про термін чинності програми й вимоги до її перегляду й перезатвердження. У положенні міститься така норма: «робоча програма вибіркової навчальної дисципліни має бути доступна здобувачам освіти на момент здійснення вибору дисциплін на наступний семестр (навчальний рік)» (с. 1). У робочих програмах фіксуємо оновлення змісту ОК, наприклад, вивчення теми «Основні ідеї педагогіки співробітництва» (ОК4, <https://cutt.ly/5RXanCv>), опанування основних напрямів сучасного мовознавства, когнітивної, функційної та комунікативної лінгвістики (ОК5, <https://cutt.ly/KRXdxto>). Водночас подибуємо робочі програми / силабуси обов'язкових навчальних дисциплін, які потребують оновлення рекомендованої літератури. Варто доопрацювати змістове наповнення робочої програми ОК 12 «Методика викладання української мови і літератури у закладах середньої освіти III ступеня», можливо, вирізнивши два змістові модулі «Методика викладання української мови» та «Методика викладання української літератури». Підтримуємо рекомендацію ЕГ про потребу кращої наповнюваності сайту випускової кафедри, зокрема відомостями

про результати наукових досліджень студентів (участь у наукових форумах різних рівнів, перелік наукових публікацій та ін.).

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

На сайті оприлюднено наказ ректора №349 «Про тимчасовий перехід на дистанційне навчання» від 21.10.2021 р. (<https://cutt.ly/sRXkQTE>). У п. 2 наказу зазначено про проведення навчальних занять «дистанційно в синхронному режимі (режимі онлайн) у форматі відеоконференцій із використанням відповідних платформ (програмного забезпечення) для проведення відеоконференцій) (Zoom, Google Meet, Microsoft Teams, Skype тощо)». П. 4.4 наказу передбачає забезпечення відображення на вебсайті ЗВО в розкладі занять електронних адрес відеоконференцій. У ЗВО визначено «Тимчасовий порядок організації та проведення семестрового контролю і підсумкової атестації здобувачів вищої освіти у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка у 2020-2021 навчальному році в умовах карантину» (<https://cutt.ly/aRXX3Gf>). Підтримуємо рекомендацію ЕГ про використання у ЗВО єдиної платформи дистанційного навчання, яка уможливує і проведення занять, і здійснення контролю за самостійною роботою, і проведення підсумкового контролю знань здобувачів та ін.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Атестація на ОПП передбачає захист кваліфікаційної роботи й складання кваліфікаційного екзамену. Складниками кваліфікаційного екзамену є питання з історії української літератури, історії зарубіжної літератури, сучасної української літературної мови, польської мови, історії польської літератури, методики навчання польської мови та польської літератури (<https://cutt.ly/dRXgCwy>). На ОПП, що акредитується, немає обов'язкових навчальних дисциплін, пов'язаних із вивченням історії української літератури та історії зарубіжної літератури. Кваліфікаційний екзамен не повною мірою перевіряє досягнуті результати навчання із психолого-педагогічної, предметної, методичної підготовки, визначені ОПП, і не відповідає ОК, які опановують здобувачі. До того ж на сайті випускової кафедри в навчально-методичному забезпеченні кваліфікаційного екзамену подано лише перелік питань. Щодо підготовки кваліфікаційної роботи наявні «Методичні рекомендації до написання, оформлення та захисту курсових і магістерських робіт» (автор – В.Зварич, 2021р.), рекомендовані для магістрів спеціальності «Середня освіта. Мова та література (польська)» (<https://cutt.ly/eRXhcDO>). Рекомендації до написання кваліфікаційних робіт більшою мірою спрямовані на спеціальність 035 Філологія і не відповідають спеціальності 014 Середня освіта. В ОПП у розділі «Форма атестації» (с. 12) не визначено ОК, які є складниками кваліфікаційного екзамену і кваліфікаційної роботи. На сайті філологічного факультету (<https://cutt.ly/2RXjqk8>) в повному обсязі розміщено кваліфікаційні роботи здобувачів, з-поміж яких переважає філологічне спрямування. Кваліфікаційних робіт на сайті кафедри із методики навчання не виявлено.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ОПП існує вибір одного з ОК блоку 4 курсова робота з польської мови / курсова робота з зарубіжної літератури, що виконується в 3 семестрі. Рекомендуємо уникати перевантаження здобувачів у цьому семестрі, адже вони завершують написання кваліфікаційної роботи.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Для кращого представлення наукових набутків викладачів рекомендуємо на сайтах випускової та фахових кафедр подавати покликання на їхні профілі в Google Scholar, Scopus, Web of Science тощо.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

У ЗВО укладено угоди про співпрацю з роботодавцями (відділи освіти, ЗЗСО), зокрема щодо проведення практики, для «спільного виконання науково-дослідних та методично-прикладних робіт» (звіт СО), проведення методичних семінарів, підвищення кваліфікації. Активно залучаються роботодавці до проведення занять із польської мови та зарубіжної літератури. НПП кафедри світової літератури та славістики М.Зелінська (вчитель польської мови) та Г.Іваночко (керівниця культурно-освітнього центру польської національної меншини - Польської суботньої школи при Бориславському закладі ЗСО I-III ст. №3) працюють в ЗЗСО. Водночас ЕГ засвідчує недостатній рівень залучення роботодавців, професіоналів-практиків до проведення аудиторних занять з української мови і літератури.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень E

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень B

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Порядок розроблення, затвердження, моніторингу й періодичного перегляду ОПП визначено в локальних документах ЗВО: Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДДПУ ім. І.Франка (<https://cutt.ly/CRXFIMP>), «Положення про освітні програми першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти в ДДПУ ім. І.Франка (наказ №492 від 30.12.2020 р., <https://cutt.ly/tRXGIoW>). На сайті відділу забезпечення якості освіти наявні: сторінка «Опитування» (<https://cutt.ly/BRXJygA>): анкети для роботодавців і представників бізнесу, здобувачів випускного року навчання, випускників, роботодавців у сфері освіти та ін.; сторінка «Моніторинг якості освіти» (<https://cutt.ly/SRXG09A>): «Звіт. Якість освіти. Викладачі», «Звіт. Якість освіти. Студенти», «Студентське опитування», «Викладацьке опитування», «Звіт. Запити роботодавців у сфері середньої освіти». ЕГ констатує, що «конкретного підтвердження щодо опитування / обговорення про можливість удосконалення освітньої програми не було виявлено». ГЕР ознайомилася зі звітами щодо моніторингу якості, поданими на сайті відділу забезпечення якості освіти (<https://cutt.ly/SRXG09A>), узагальненими за всіма ОП ЗВО, тому неможливо вирізнити результати за ОПП, що акредитується. Рекомендуємо звіти щодо моніторингу конкретної ОПП оприлюднювати на сайті факультету або випускової кафедри. ЗВО у звіті СО запевнює про врахування пропозиції стейкхолдера М.Зелінської, яка водночас є викладачем випускової кафедри. Здійснюючи аналіз ринку праці та враховуючи результати вступної кампанії 2021 р. набір на ОПП не оголошено. Водночас ОПП трансформувалася в іншу – «з англійською складовою».

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Анкети для опитування здобувачів розміщено на сайті відділу забезпечення якості освіти в розділі «Опитування» (<https://cutt.ly/BRXJygA>). Анкетування передбачало оцінювання якості викладання кожної навчальної дисципліни за дві сесії. Результати анкетування здобувачів обговорювали на засіданні кафедри світової літератури та славістики (протоколи №2 від 25.02.2021 р. та №5 від 25.06.2021 р.), їх подано на офіційному сайті (<https://cutt.ly/gRXLDX7>). Результати обговорення пропозицій здобувачів заслухано на засіданні випускової кафедри (протокол №4 від 12.05.2021 р.) та засіданні вченої ради філологічного факультету (протокол №6 від 26.06.2021 р.). У звіті про СО зазначено про активну участь в обговоренні ОПП здобувачів Д. Соляр, голови студентського профбюро факультету, та Б.Рушак, студентського декану факультету. ЕГ засвідчила, що на фокус-групах представники студентського самоврядування стверджували про наявність можливостей подавати пропозиції до ОПП.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Участь в обговоренні ОПП беруть роботодавці (Н. Мичуда, М. Зелінська). Обговорюють якість ОПП з роботодавцями під час педагогічної практики, курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Стейкхолдери-роботодавці

запрошуються на засідання випускової кафедри, вченої ради філологічного факультету. Однак цей напрям роботи варто закріпити.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Пропозиції випускників у ЗВО враховуються через анкетування, розміщене на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/BRXJygA>). Випускників залучають до заходів, які організовує випускова кафедра. Водночас рекомендуємо ЗВО розробити методи збирання інформації про кар'єрний шлях випускників.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Позитивною практикою є наявність на офіційній сторінці навчально-методичного відділу (<https://cutt.ly/GRHgSX3>) розділу «Ліцензування та акредитація», де оприлюднено відомості про перебіг акредитації ОП ЗВО: відомості про СО, програми роботи ЕГ, звіти ЕГ, експертні висновки ГЕР, рішення НА. Рекомендуємо ЗВО удосконалити відомості про врахування зауважень і недоліків, виявлених під час попередніх акредитацій освітніх програм.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На сайті університету розміщено в розділі «Публічна інформація» (<https://cutt.ly/wRXVIzc>) локальні нормативні документи та положення, які є легкодоступними. • На сайті кафедри світової літератури та славістики в одній вкладці (<https://cutt.ly/QRHsf1F>) подано лапідарні відомості про напрям наукових досліджень, перелік дисциплін кафедри, історію кафедри, навчальну діяльність, перелік виданих наукових збірників і конференцій, міжнародна співпраця (3 рядки тексту). Повніша інформація наявна лише про науково-педагогічних працівників. Не надто інформативним є сайт філологічного факультету (<https://dspu.edu.ua/filol/>): назви кафедр, кваліфікаційні роботи, описи навчальних дисциплін, навчально-методичне забезпечення ОП, каталог вибіркових дисциплін, розклад занять, літня заліково-екзаменаційна сесія 2020-2021 н.р., підсумкова атестація 2021, абітурієнтам. Рекомендуємо звернути увагу на повноту наповнення сайтів філологічного факультету, випускової та фахових кафедр.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Підтримуємо міркування ЕГ про необхідність розміщення на сайті ЗВО / факультету/ випускової кафедри проєктів ОПІ, узагальнених таблиць пропозицій стейкхолдерів, звітів про результати обговорення проєкту тощо.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Для подальшого врахування в ОПП сучасних тенденцій розвитку галузі й спеціальності продовжувати здійснення постійного моніторингу досвіду зарубіжних закладів вищої освіти. 2. У процесі перегляду цілей та ПРН рекомендуємо активніше враховувати інтереси та пропозиції внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів. 3. У відповідності формулювання освітньої кваліфікації в ОПП із нормативними документами та усунути розбіжності у визначенні професійної кваліфікації в ОПП і навчальному плані. 4. Рекомендуємо розглянути питання про відбиття в назві ОПП поєднання предметних спеціалізацій спеціальності 014 Середня освіта. 5. У змісті ОПП (цілі, інтегральна, загальні та фахові компетентності, ПРН, терміносполуки та ін.) уникати узагальнених формулювань, здійснюючи конкретизовані вказівки на предметні спеціальності Середня освіта (Мова і література (польська) та Середня освіта (Українська мова і література); старшу школу / заклади середньої освіти III ступеня / заклади профільної середньої освіти тощо. 6. Привести у відповідність розділ «Придатність до працевлаштування» з наявними в ОПП обов'язковими ОК. 7. Рекомендуємо ЗВО ввести до робочої групи з укладання ОПП представників стейкхолдерів та залучити до рецензування ОПП викладачів із науковим ступенем за спеціальністю «теорія і методика навчання» і представників роботодавців.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Рекомендуємо ЗВО розглянути питання щодо вдосконалення ОПП, зокрема введення навчальних дисциплін, пов'язаних із методикою наукових досліджень і вивченням теоретичних аспектів зарубіжної літератури та ОК, які сприятимуть психолого-педагогічній готовності здобувачів до роботи в старшій школі / закладах середньої освіти III ступеня / закладах профільної середньої освіти. 2. Привести у відповідність ПРН і компетентності, зазначені в

робочих програмах / силабусах ОК, із матрицями відповідності ОПП. 3. Рекомендуємо доопрацювати робочі програми / силабуси ОК «Методика викладання української мови і літератури у закладах середньої освіти III ступеня» і «Методика викладання польської мови у закладах середньої освіти III ступеня», виробничої (педагогічної) практики та ін. 4. Рекомендуємо ЗВО розглянути питання про можливість пропонування здобувачам вищої освіти іншої моделі забезпечення вибіркової ОК та передбачити вибір ОК з інших рівнів вищої освіти та інших ОП. 5. Під час оновлення ОПП (формулювання компетентностей і ПРН, наявність ОК та ін.) урахувати вимоги професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти». 6. Зважаючи на практичну зорієнтованість окремих ОК, рекомендуємо перерозподілити аудиторні години й збільшити кількість практичних занять.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Активізувати діяльність із залучення здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників до програм академічної мобільності (національної та міжнародної), здобуття неформальної освіти та урізноманітнити способи їхньої поінформованості. 2. Рекомендуємо передбачити в правилах прийому до ЗВО нарахування вступникам додаткових балів, зокрема за диплом призера всеукраїнських фахових олімпіад і конкурсів студентських наукових робіт, опубліковані наукові статті тощо. 3. Рекомендуємо доопрацювати програму вступного випробування та увідповіднити її з усіма предметними спеціальностями, заявленими в ОПП. 4. Розміщувати на офіційному сайті ЗВО локальні нормативні документи із затверджувальними реквізитами.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Рекомендуємо вдосконалити процедуру внутрішнього аудиту змісту робочих програм / силабусів ОК щодо відповідності ОПП і навчальному плану та здійснювати повсякчасне їхнє оновлення. 2. Рекомендуємо подбати про збільшення наповнюваності офіційного сайту випускової кафедри.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Узгодити програму кваліфікаційного екзамену із досягнутими результатами навчання із психолого-педагогічної, предметної та методичної підготовки, визначеними в ОПП. 2. Забезпечити можливості застосування дистанційних технологій навчання за допомогою спеціалізованих онлайн-платформ. 3. Рекомендуємо урізноманітнити форми популяризування академічної доброчесності з-поміж здобувачів вищої освіти. 4. Рекомендуємо розробити докладні методичні рекомендації до складання кваліфікаційного іспиту й написання кваліфікаційної роботи. 5. У розділі ОПП «Форма атестації» зазначити ОК, які є складниками кваліфікаційного екзамену та кваліфікаційної роботи. 6. Увідповіднити тематику кваліфікаційних робіт із предметною областю спеціальності 014 Середня освіта. 7. Рекомендуємо уникати перевантаження здобувачів вищої освіти через виконання в одному семестрі курсової та кваліфікаційної робіт.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Рекомендуємо заактивізувати проведення аудиторних занять професіоналами-практиками й експертами галузі. 2. Для кращого представлення наукових набутиків викладачів рекомендуємо на сайтах випускової та фахових кафедр подавати покликання на їхні профілі в Google Scholar, Scopus, Web of Science тощо. 3. Рекомендуємо продовжувати підвищення рівня публікаційної активності науково-педагогічних працівників за допомогою друкування наукових статей у рекомендованих наукометричних базах та фахових збірниках категорій А і Б.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Рекомендуємо продовжувати оновлення матеріально-технічної бази ЗВО та розвиток інклюзивної інфраструктури. 2. Рекомендуємо визначити шляхи наповнення університетського репозитарію науковими працями викладачів і здобувачів вищої освіти. 3. Рекомендуємо знайти можливості для відновлення роботи пункту харчування здобувачів вищої освіти. 4. Рекомендуємо розглянути питання про використання єдиного загальноуніверситетського електронного ресурсу для дистанційного та змішаного навчання (наприклад, Moodle або альтернативних), та розміщення в ньому навчально-методичного забезпечення ОК.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Рекомендуємо активніше залучати здобувачів вищої освіти та роботодавців до розроблення, моніторингу й періодичного перегляду ОПП. 2. Рекомендуємо збільшити наповнюваність сайтів філологічного факультету, випускової та фахових кафедр. 3. Запровадити практику укладання звітів про моніторинг окремих ОПП та оприлюднення їх на сайті факультету або випускової кафедри. 4. Рекомендуємо ЗВО розробити методи збирання інформації про кар'єрний шлях випускників. 5. Рекомендуємо ЗВО укладати звіти про врахування зауважень і недоліків, виявлених під час попередніх акредитацій освітніх програм, та оприлюднювати їх.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Рекомендуємо підвищити рівень інформативності сайтів філологічного факультету та випускової кафедри. 2. Розміщувати на сайті ЗВО / факультету / випускової кафедри проекти ОПП, узагальнені таблиці пропозицій стейкхолдерів і звіти про результати обговорення проектів тощо.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ОСТРОВСЬКА КАТЕРИНА ОЛЕКСІЇВНА